

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Laajasalon kauppakeskuksen alueen asemakaavan muutos (nro 12430)

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

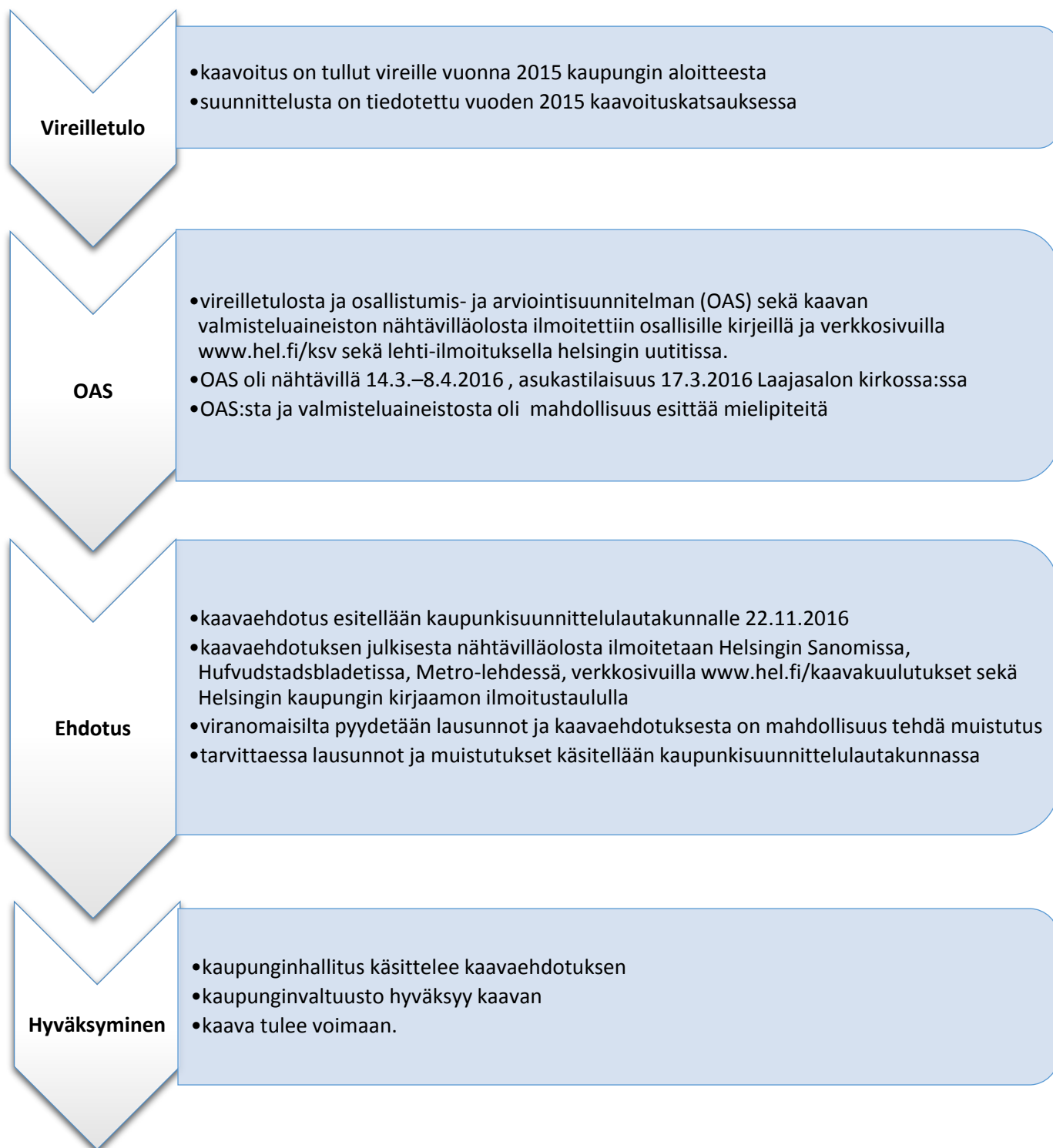
Mielipiteen tai muistutuksen esittäjät on tarvittaessa ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internet-versiossa.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

LIITE

Asukastilaisuuden 17.3.2016 muistio

Kaavoituksen eteneminen

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 14.3.–8.4.2016.

Viranomaisten kannanotot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin kannanotot seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helen Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kaupunginmuseo
- kiinteistöviraston virastopäällikkö
- rakennusvirasto
- sosiaali- ja terveystieteiden virasto
- puolustusvoimien 1. logistiikkarykmentin esikunta
- ympäristökeskus
- kaupunginkirjasto
- nimistötoimikunta

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Sosiaali- ja terveystieteiden viraston kannanotto kohdistui liikkumisesteettömän ympäristön ja selkeiden kevyen liikenteen reittien yhteyksien suunnitteluun pysäkeiltä rakennuksiin. **Ympäristökeskuksen** kannanotossa todettiin, että asemakaavoituksen yhteydessä tulee huolehtia siitä, ettei ilmanlaadun raja-arvoja ylitetä. Ilmanlaatu- ja meluselvitykset tulee laatia, jonka jälkeen voi arvioida tarvittavia haittojen lieventämiseen ja asukkaiden altistumisen vähentämiseen tähtääviä toimia ja kaavasunnitteluratkaisuja. Mahdollinen pilaantuneen maaperän kunnostustarve tulee selvittää. **Kaupunginmuseon** kannanotossa todetaan kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta merkittäväksi muutokseksi Laajasalon moottorikadun ja sen avoimen ilmeen muuttuminen ympäristöksi, jossa katutilaa rajaavat 5–7-kerroksiset asuin- ja liikerrakennukset. Lisäksi kaupunginmuseo pitää valittavana ehdotusta Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon korvaamista uudisrakentamisella. **Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto** toteaa, että alueella sijaitsee käytössä olevia vesihuoltolinjoja, jotka tulee huomioida kaavoituksessa. Kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää johtosiirtojen ja uuden vesihuollon tarve ja niiden kustannukset sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Alustava vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen tulee laatia kaavoituksen yhteydessä ja esittää kaavaselostuksen osana. Lisäksi kannanotossa pyydetään varausta isolle kierrätyspisteelle Laajasalon kauppakeskuksen alueelle. **Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto** toteaa, että Laajasalontie muodostaa katukuilun, jossa ilmansaasteiden

laimeneminen on heikentynyt. Liikennemäärien ennustetaan kuitenkin tulevaisuudessa kasvavan melko paljon, joten ilmanlaatuarvio on tarpeellinen. HSY ilmoittaa olevansa valmis osallistumaan arvion tekemiseen. Valmisteluaineistossa esitetyt mahdolliset kaavamääräykset saattavat olla tarpeellisia ilmansaasteille altistumisen vähentämiseksi. **Kaupunginkirjasto** ilmoittaa kannanotossaan, että kaavamuutoksen toteuttamisen edellytyksenä on se, että ennen kuin kirjasto- ja nuorisotilarakennus puretaan, kirjastolla on oltava riittävät ja saavutettavuudeltaan erinomaiset tilat Laajasalon alueella. **HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä** toteaa, että kaavamuutoksen liikenteellisen ratkaisun pitää vastata raitiotieyhteydestä laadittua yleissuunnitelmaa. Lisäksi kaavamuutoksen yhteydessä pitää huolehtia bussiliikenteen sujuvuudesta bussikaistoin, jotta alueen joukkoliikenne on kilpailukykyistä ja houkuttelevaa. Vaihdot bussien ja raitiovaunujen välillä tulee suunnitella sujuviksi ja pyöräliikenteen liityntäpysäköintipaikat pitää sijoittaa mahdollisimman lähelle joukkoliikenteen merkittävimpiä pysäkkejä. Kauppakeskuksen yhteyteen toteutettavat liityntäpysäköintipaikkojen kunnossapitovastuun tulee Helsingin seudun liityntäpysäköintistrategian mukaisesti olla ensisijaisesti kiinteistön omistajalla. **Rakennusvirasto** ilmoittaa kannanotossaan, että Yliskylän puistokadulle on laadittu katusuunnitelma, joka on voimassa olevan, vuonna 2015 laaditun liikennesuunnitelman mukainen. Rakennusvirasto on varmistanut kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolta, että käynnistyneen asemakaavan muutoksen laatimisen yhteydessä huomioidaan Yliskylän puistokadun mukaiset aluetarpeet, ja että katusuunnitelman nykyisen voimassa olevan asemakaavan ylittävät alueet voidaan myöhemmin hyväksyä nyt laaditun katusuunnitelman mukaisesti. **Kiinteistövirasto** pitää suunnitelmaa kannatettavana, aluetta tehokkaana ja esitettyä pysäköintikonseptia tarkoituksenmukaisena. Kauppakeskuksen huoltoliikenteen mahdollistaminen tulee suunnitella huolellisesti ja turvallisesti ottaen huomioon ympäröivä asuminen ja että Laajasalontien varteen suunniteltujen liiketilöiden toteutettavuuden ja toiminnallisuuden kannalta olisi tarpeellista mitoittaa ja sallia lyhytaikainen pysäköinti kadunvarteen ainakin aamuruuhkan ulkopuolella. **Puolustusvoimien** kannanotossa todettiin, että rakennustöitä tehdessä tulee huomioida puolustusvoimien kaapelilinjat, joiden sijainti tulee selvittää riittävän ajoissa ja aiheutuvien olemassa olevien kaapelireitin siirtojen, kaapeleiden rakentamisaikaisen suojaamisen tai muiden muutosten osalta kustannukset on kohdennettava muutoksen aiheuttajalle. **Helsingin asuntotuotantotoimisto** pyytää huomioimaan kaavan valmistelussa kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttamisedellytykset. **Varhaiskasvatusvirasto** toteaa, että Laajasalossa on meneillään Kruunuvuorenrannan lisäksi paljon kaavavalmisteluita. Varhaiskasvatuspalveluiden riittävyden osalta on hyvä tarkastella säännöllisesti kokonaisuutta yhteistyössä tilakeskuksen ja muiden palveluvirastojen kanssa.

Muilla viranomaisilla ei ollut huomautettavaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä valmisteluaineistoa koskevissa viranomaisten kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että liikenteen aiheuttamia haittoja koskevat melu- ja ilmanlaatuselvitykset on tehty asemakaavaehdotuksen suunnittelua varten. Selvityksien valmistelussa on toiminut seurantaryhmä, jossa on ollut mukana kaupunkisuunnitteluviraston lisäksi myös ympäristökeskuksen, Ilmatieteen laitoksen ja HSY:n edustajia. Tiivistä myös vuorovaikutukseen liittyvää yhteistyötä on tehty kaupunginkanslian, kiinteistöviraston ja rakennusviraston kanssa alueen eri vaiheissa olevien suunnitelmien yhteensovittamiseksi.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Kiinteistövirasto

Kauppakeskuksen huoltoliikenne on suunniteltu huolellisesti ja turvallisesti ottaen huomioon ympäröivä asuminen ja että Laajasalontien varteen suunniteltujen liiketilojen toteutettavuuden. Lyhytaikainen pysäköinti kadunvarteen ruuhka-ajan ulkopuolella on tarpeellista mitoittaa ja sallia.

Rakennusvirasto

Käynnistyneen asemakaavan muutoksen laatimisen yhteydessä on huomioitu Yliskylän puistokadun mukaiset aluetarpeet. Suunnittelua on tehty yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Samoin kortteliin 49034 tulevan kauppakeskuksen voimassa olevaan asemakaavaan perustuva suunnittelua on ohjattu rakentamiseen ryhtyvien ja heidän edustajiensa kanssa yhteensopivaksi Yliskylän puistokadun katusuunnitelman kanssa.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Asemakaavaehdotus luo edellytykset liikkumisesteettömän ympäristön ja selkeiden kevyen liikenteen reittien yhteyksien suunnitteluun pysäkeiltä rakennuksiin.

Puolustusvoimat

Asemakaavaehdotus mahdollistaa puolustusvoimien kaapelilinjojen huomioimisen rakennustöitä tehdessä. Sijainti selvitetään yhteistyössä puolustusvoimien määrittelemän yhteistyötahon kanssa olemassa olevien kaapelireitin siirtojen ja kaapeleiden rakentamisenaikaisten suojaamisen osalta. Kustannukset kohdennetaan muutosten aiheuttajalle.

Ympäristökeskus

Laajasalontien liikenne aiheuttaa kaava-alueelle ja sen lähiympäristöön ilmanlaatua heikentäviä päästöjä ja melua. Liikenteen aiheuttamia haittoja koskevat melu- ja ilmanlaatuselvitykset on tehty asemakaavaehdotuksen suunnittelua varten. Selvityksien valmistelussa on toiminut seurantaryhmä, jossa on ollut mukana kaupunkisuunnitteluviraston lisäksi myös ympäristökeskuksen, Ilmatieteen laitoksen ja HSY:n edustajia.

Suunnittelu on tehty selvitysten tietojen perusteella ja esimerkiksi kiinnitetty huomiota muun muassa korttelirakenteisiin, rakennusten sijoitteluun ja massoitteeluun sekä korkeuteen. Laadittujen selvitysten jälkeen on arvioitu tarvittavia haittojen lieventämiseen ja asukkaiden altistumisen vähentämiseen tähtääviä toimia ja suunnitteluratkaisuja esimerkiksi rakennusten kerroslukuihin, tuloilman ottoon, parvekkeiden ja asuntojen sijoitteluun liittyen. Meluselvityksessä on otettu huomioon autoliikenteen ja raitiotien aiheuttama melu. Yleiskaavan ehdotuksen perusteella Laajasalon ja Yliskylän asukasmäärä tulee kasvamaan tulevina vuosikymmeninä huomattavasti, mikä lisää jäljelle jäävien viheralueiden käyttöpainetta. Siksi kaikkien Yliskylän alueelle sijoittuvien asemakaavamuutosten kokonaisvaikutuksia virkistysalueisiin ja -yhteyksiin on arvioitu erillisessä selvityksessä. Tulevien asemakaavaehdotusten valmistelujen yhteydessä viheralueita koskevia selvityksiä tullaan myös täydentämään. Suunnittelualueella sijaitsee bensa-asema, joka tulee siirtymään. Siksi mahdollisesta pilaantuneen maaperän kunnostuksesta on erikseen annettu määräyksiä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

Kaavoituksen yhteydessä on selvitetty johtosiirtojen ja uuden vesihuollon tarve, niiden kustannukset sekä huomioitu riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjoja on pyritty sijoittamaan yleisille alueille ja mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve on selvitetty. Kaavoituksen yhteydessä on laadittu Laajasalon vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen ja se on kaavaselostuksen osana. Iso kierrätyspiste tullaan sijoittamaan pohjoiseen Yliskylään ja sen pysyvä tarkempi sijoitus selvitetään lähivuosien kaavoituksessa. Asiasta on käynnistetty neuvottelut HSY:n edustajien kanssa. Käynnissä olevan kaavan rajauksen sisäpuolelle toimintaa ei ole mahdollista sijoittaa pysyvästi, mutta väliaikaisen pintakierrätyspisteen sijoittamiselle on edellytyksiä. Liikenteen aiheuttamia haittoja koskevat melu- ja ilmanlaatuselvitykset on tehty asemakaavaehdotuksen suunnittelua varten. Selvityksien valmistelussa on toiminut seurantaryhmä, jossa on ollut mukana kaupunkisuunnitteluviraston lisäksi myös ympäristökeskuksen, Ilmatieteen laitoksen ja HSY:n edustajia. Suunnittelu on tehty selvitysten tietojen perusteella ja esimerkiksi kiinnitetty huomiota muun muassa korttelirakenteisiin, rakennusten sijoitteluun ja massoitteeluun sekä korkeuteen. Laadittujen selvitysten jälkeen on arvioitu tarvittavia haittojen lieventämiseen ja asukkaiden altistumisen vähentämiseen tähtääviä toimia ja suunnitteluratkaisuja esimerkiksi rakennusten kerroslukuihin, tuloilman ottoon, parvekkeiden ja asuntojen sijoitteluun liittyen. Tehtävässä meluselvityksessä on otettu huomioon käytettävissä olevien tietojen ja ennusteiden perusteella autoliikenteen ja raitiotien aiheuttama melu.

Kaupunginmuseo

Laajasalon moottorikadun leveän katualueen käyttötarkoituksen ja toimintojen uudelleen suunnittelu tähtää merkittävään toiminnallisiin ja

kaupunkikuvallisiin parannuksiin kaupunginosassa. Se luo edellytyksiä asumisen, liikkumisen ja kaupunkirakenteen myönteiselle kehitykselle. Näihin muutoksiin liittyvät edut ja arvot ovat moninkertaisia verrattuna moottorikadun säilyttämiseen, esimerkiksi kaupunginosa-alueella erillisen jakavan alueen muutos kaikkien asukkaiden liikkumiselle mahdolliseksi. Myös kaupungin strategiaan kuuluu edistää täydennysrakentamisella kestävästä kaupunkikehitystä, pitäen tavoitteena olemassa olevien alueiden elinvoimaisuuden ja viihtyisyyden ylläpito ja kehittyminen. Näin kaupunginosat muodostuvat houkutteleviksi ja toiminnallisesti eheiksi. Laajasalontien katualuetta ei ole suojeltu, eikä asemakaavamuutoksen alueella ole suojeltuja rakennuksia, ja suunnittelussa on huomioitu alueen ulkopuolinen, kaavamuutokseen liittyvä ympäristö. Uudisrakentamista on sovitettu ympäristöönsä. Kaupunginkirjaston nykyisiä tiloja ei peruskorjata, ja suunnitteilla olevan kauppakeskuksen tilaohjelmassa on esitetty tilat kirjastolle ja myös nuorisosiainkeskuskelle. Uudet toimitilat sijaitsevat asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kannalta keskeisten kulkureittien varrella, mikä on kaupunginkirjaston palveluverkkostrategian mukaista. Sijainti kauppakeskuksessa hyvien liikenneyhteyksien varrella ja täydennysrakentaminen sekä uusi Kruunuvuorenrannan asuinalue tuovat uusia asukkaita palvelujen piiriin. Nykyistä kirjastorakennusta ei ole suojeltu. Laajasalontien ympäristö on rakentunut monien vuosikymmenien aikana, osin erilaisista lähtökohdista, muodostaen ajallisia kerrostumia. Laajasalontien kadun varren rakentaminen on siihen nähden uusi ympäristöön sovitettu kerrostuma.

Kaupunginkirjasto

Ratkaisuja joissa tähdätään kirjasto- ja nuorisotilojen sijoittamiseen jatkossa kauppakeskukseen on jo tehty. Tilat ovat esimerkiksi olleet mukana rakennuksen tilaohjelmassa ja suunnittelu on rakennuslupahakemuksen vaiheessa. Kiinteistövirasto huolehtinee tonttien varauksien ehdoissa osaltaan rakentamisen ja käyttöönottojen vaiheistuksesta niin, että kirjaston ja nuorisotilojen palvelut säilyvät alueella katkeamatta. Suunnitelman mukainen kirjaston sijainti kauppakeskuksen sisällä on asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kannalta keskeisten kulkureittien varrella, mikä on kaupunginkirjaston palveluverkkostrategian mukaista. Sijainti kauppakeskuksessa hyvien liikenneyhteyksien varrella ja täydennysrakentaminen sekä uusi Kruunuvuorenrannan asuinalue tuovat uusia asukkaita palvelujen piiriin.

HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Kaavamuutoksen liikenteellinen ratkaisu vastaa raitiotieyhteydestä laadittua yleissuunnitelmaa ja toteuttaa esimerkiksi yleiskaavan ehdotusta sekä Kruunusillat-hankkeen sisältöjä ja tavoitteita. Kaavamuutoksen yhteydessä huolehditaan bussiliikenteen sujuvuudesta. Vaihdot bussien ja raitiovaunujen välillä suunnitellaan sujuviksi, erityisesti tulevan ostoskeskuksen kohdalla. Ennen Laajasalontien toteutumista huolehditaan bussiliikenteen sujuvuudesta myös Yliskylän puistokadulla, joka toimii uuden kadun valmistumiseen saakka Laajasalon bussiliikenteen

pääreittinä. Pyöräliikenteen pysäköintipaikkoja myös liityntäliikennettä varten on mahdollista suunnitella Laajasalontien katualueelle ja varautumiselle noin 25 pyöräpysäköintipaikan toteutukseen pysäkin tuntumassa on edellytykset. Liityntäpysäköintipaikkojen opastus on mahdollista suunnitella vain lähialueen katuverkolle. HSL on myös jatkossa osallinen alueen liikennejärjestelyjen suunnittelussa.

Laajasalontielle ei ole mahdollista sijoittaa bussikaistoja kauppakeskuksen korttelin kohdalle. Bussiliikenteen odotetaan olevan riittävän sujuvaa kohdassa ilman kaistojakin. Bussilinjastoa ei ole suunniteltu Yliskylän puistotielle pidemmällä aikavälillä. Tämä on ollut yhteinen näkemys myös HSL:n osalta suunnittelun aikana. Bussiliikennettä keskitetään myöhemmin Laajasalontielle. Erityisesti silloin jos katu uusitaan koko osuudeltaan pohjoisen suuntaan hyväksytyjen suunnitteluperiaatteiden mukaisesti. Yliskylän puistotiellä voi jossain tilapäisessä tilanteessa olla joku bussilinja. Laajasalontielle on suunniteltu raitiotieliikenteen ja bussiliikenteen pysäkit siten, että vaihto on mahdollisimman sujuvaa. Tämän pysäkkiparin ei odoteta kuitenkaan olevan erityisen vilkas vaihtopysäkki joukkoliikenteen välisillä matkoilla. Sen sijaan kulkumuodosta toiseen vaihtoja odotetaan tapahtuvan. Liityntäpysäköintipaikoista sopiminen ei ole asemakaavassa ratkaistava asia. Asemakaava mahdollistaa liityntäpysäköinti paikoista sopimisen kiinteistöjen, erityisesti kauppakeskuksen kanssa. Koirasaarentie ei ole kaava-alueella.

Helsingin asuntotuotantotoimisto

Kaava luo edellytyksiä myös kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttamisedellytyksille, jotka edelleen vahvistuvat asemakaavoituksen edetessä Yliskylässä lähivuosina.

Yhteenveto mielipiteistä

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä valmisteluaineistoa koskevia mielipidekirjeitä saapui 11 kpl, joista yksi on adressi allekirjoittajana 242 nimeä sekä sen 5 liitettä, jotka ovat mielipiteitä ja lisäksi nähtävillä-oloajan ulkopuolella saapui 3 kirjettä. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty asukastilaisuudessa ja puhelimitse.

Mielipiteet kohdistuivat Laajasalontien liikenteen sujumiseen, raitiotien tarpeellisuuteen ja sen vaikutuksiin, raitiotien linjaukseen, raitiotien rakentamiseen nykyiselle katualueelle, raitiotien ja bussien vaihtopysäkkiin, nykyisten bussilinjojen tarpeeseen, liikenne- ja käyttöturvallisuuteen, Kiiltomadonpolun sillan tarpeeseen ja sen uusimisen aikatauluun, kauppakeskuksen sijaintiin kaupunginosassa tai korttelissa, rakentamisen määriin ja tehokkuuteen, suunnitelmasta aiheutuviin ilmanlaadun muutoksiin katualueilla ja niiden tuntumassa, nykyisen kirjaston tontin suunniteltuun asuinrakentamiseen, nykyiseen kirjaston kehittämiseen purkamisen sijasta, uudesta huoltoaseman tontin sijaintiin ja ominai-

suuksiin, moottorikadun kaupunginosaa jakavaan vaikutukseen, uudisrakentamisen, nykyisen rakentamisen ja luontoarvojen yhteensovittamiseen, vuorovaikutukseen sekä uudisrakentamiseen Laajasalon ja Herttoniemen välisen sillan tuntumassa.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavatyössä siten, että Yliskallion alueen korttelin 49050 tontti 1 pysäköintialuetontti on jätetty pois kaavamuutoksen alueesta sekä korttelin 49050 tontin 2 kerrosalaa on pienennetty valmisteluaineistossa esitetystä.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Laajasalontien liikenteen sujumisesta

Liikkumisen mahdollisuudet Laajasalontielle parantuvat, koska katua voi käyttää monipuolisesti kaikilla liikkumistavoilla. Se luo edellytyksiä myös sujuvampaan työmatkaliikenteeseen. Osa työmatkalaisista siirtyy käyttämään välityskyvyltään moninkertaisesti tehokkaampia raitiovaunuja ja busseja yksityisautoilun sijasta, joten suhteellisesti syntyy edellytykset kaiken liikenteen sujuvoitumiseen.

Tehtyjen selvitysten mukaan autoliikenteen lisääntymisestä huolimatta erityisen isoja ongelmia ei odoteta syntyvän. Uusi rakentaminen tukeutuu nykyistä paremmin ja parempiin joukkoliikenteen palveluihin. Lisäksi pyöräliikenteen mahdollisuudet arkiliikenteessä paranevat merkittävästi. Laajasalontielle on ehdotuksessa sama määrä ajoneuvokais-toja kuin nyt, vaikka osa liikkujista siirtyy yksityisautoilusta joukkoliikenteeseen.

Jollaslaisten liikkumistottumuksia on selvitetty syksyllä 2016. Selvityksen mukaan Jollaslaiset käyttävät arkimatkoilla bussia noin 25% kulkumuoto-osuudella ja noin 74% kulkumuoto-osuudella henkilöautoa ruuhkatunteina. Henkilöautojen matkustajakuormitus oli noin 1,35 matkustajaa/auto ja busseissa oli runsaasti matkustajia. Ajoneuvojen käyttöaste on korkea. Tulosten pohjalta liikkumistottumukset poikkeavat erittäin merkittävästi helsinkiläisten keskimääräisistä liikkumistottumuksista (jl 50%, ha 30%). Uusien asukkaiden osalta on arvioitu, että liikkumistottumukset ovat vähintään joukkoliikenteen ja henkilöautoliikenteen osuuksien osalta vähintään keskimääräistä tasoa tai joukkoliikenne painotteisempaa.

Puolustusvoimien ajokit liikkuvat alueen liikenteessä myös tulevaisuudessa muun liikenteen seassa. Puolustusvoimat pyrkivät ajoittamaan tilaisuuden niin salliessa kuljetustarpeensa ruuhka-aipeiden ulkopuolella. Kaupunkisuunnitteluvirasto on harjoittanut puolustusvoimien kanssa neuvonpitoa puolustusvoimien logistista tarpeista. Laajasalon täydennysrakentamisen, lisääntyvän liikenteen ja muuttuvien liikennejärjestelyiden ei ole katsottu vaarantavan puolustusvoimien logistisia

tarpeita. Puolustusvoimien kaluston mitoituksessa on otettu huomioon rauhan aikana käytettävät rakenteelliset ratkaisut ja vastaavasti infrastruktuurin mitoituksessa puolustusvoimien vaatimat dimensiot. Maanpuolustukseen tarvittava logistiikka olisi muutoin erityisen huonosti järjestettävissä.

Eritasoliittymät vaikeuttavat autoilua lukuun ottamatta kaikkia muita kulkumuotoja. Eritasoliittymien korvaamisen ei katsota aiheuttavan ylitsepääsemättömiä vaikeuksia autoliikenteelle. Liikenteen haitat ovat selvitysten perusteella hyväksyttävissä rajoissa huomioiden muun muassa mahdollinen autojen tyhjäkäynti.

Raitiotien ja Kruunusilltojen tarpeellisuudesta ja vaikutuksista

Saadussa mielipiteessä todetaan, että Kruunusillat-hanke ja raitiotie helpottavat liikkumista ja liikenne on ympäristöystävällistä sekä samalla tieliikenneuhkat keskustaan helpottuvat. Se vastaa kaupunkisuunnitteluviraston käsityksiä.

Yleiskaavan selvitysten yhteydessä todettiin, että Laajasalosta matkoja tehtiin suuressa määrin kantakaupunkiin. Raitiotieyhteys Yliskylän ja rautatieaseman välillä on merkityksellinen. Se lyhentää matka-aikaa vastaavan yhteysvälin joukkoliikennettä käyttäen ja on kilpailukykyinen verrattaessa yksityisautoiluun.

Asemakaava mahdollistaa raitiotien rakentamisen Kruunusillat hankkeen mukaisten ratojen lisäksi pohjoiseen Herttoniemen suuntaan ja Reposalmentien kautta itään. Näiden suuntien raitioteistä ei ole hankkeita. Niiden tarpeellisuus arvioidaan muissa suunnittelu-yhteyksissä. Niihin on kuitenkin asemakaavoissa tarpeen varautua. Laajasalosta ennustetaan kertyvän tulevaisuudessa aamuruuhkassa yli 2 000 raitiovaunumatkaa tunnissa. Helsingin keskustan suunta on Laajasalosta lähtevien matkojen tärkein kohdesuunta. Ennusteiden mukaan kaksi kolmannesta Laajasalosta lähtevistä joukkoliikennematkoista suuntautuu Kruunusillat-ratikalla kantakaupungin suuntaan ja yksi kolmannes busseilla Herttoniemen suuntaan.

Raitiotien linja Laajasalon Yliskylässä kulkee saaren tiheimmin asutun alueen läpi. Lisäksi yleiskaavaehdotuksen perusteella Yliskylä on yksi Laajasalon eniten tiivistyvistä kaupunginosa-alueista tulevina vuosikymmeninä. Raitiotien pysäkkejä Yliskylässä on noin 600 metrin välein, joten raitiotiellä on hyvät edellytykset palvella suurta määrää asukkaita.

Laajasalon raitiotie täyttää pikaraitiotielle asetetut laatu- ja nopeusvaatimukset. Tehdään selvästi nykyistä keskustan ratikkaliikennettä sujuvampaa ja samalla nopeampaa liikennöintiä mahdollistavaa rataa. Asemakaava mahdollistaa monipuolisen raitiotieverkoston rakentamisen

Laajasalon alueelle. Geometrisesti rata-alueet suunnitellaan siten sujuva ja häiriötön liikennöinti on mahdollista, ja siihen pyritään myös vaihteissa ja linjaosuuksien käänkökohdissa. Asemakaava ei ota eikä voi ottaa näihin tekijöihin kantaa. Asemakaava-alueelle sijoittuu vilkas pysäkkipari, jolla vaunu pysähtyy lähes aina. Lisäksi asemakaava-alueelle sijoittuvilla radoilla on vaihteita ja suunnanvaihtoja.

Raitiotielinjat ovat verraten nopeita, kapasiteetti on hyvä ja pysäkit ovat sopivissa paikoissa kaupunkirakenteessa. Asemakaava-alueelle sijoittuu vilkas pysäkkipari, jolla vaunu pysähtyy lähes aina. Lisäksi asemakaava-alueelle sijoittuvilla radoilla on vaihteita ja suunnanvaihtoja. Yhteisen raitiovaunuun mahtuu noin 210 matkustajaa (aikataululaskennan mitoitus, todellinen maksimi noin 300 matkustajaa). Tämä olisi vastaavasti noin 170 henkilöautoa keskimääräisellä matkustajakuormituksella (81,23 hlö/ajon.). Autojonona se puolestaan tarkoittaisi noin 1,7 km autojonoa. Reposalmentien risteyksestä on matkaa Abraham Wetterintien risteykseen likipitään samainen 1,7 km. Kapasiteetti on siis suhteellista. Raitiovaunu on Laajasalon tuleviin liikkumistarpeisiin tarkoituksenmukainen kulkuväline. Pysäkit on sijoitettu erityisen harkittuihin paikkoihin, joille on hyvät jalankulkuyhteydet mahdollisimman moneen suuntaan. Ne sijaitsevat useimmiten risteyksissä suorilla rataosuuksilla. Asemakaava-alueella varaudutaan raitiovaunupysäkkeihin koko Laajasalon keskeisimmälle risteysalueelle Laajasalontien ja Reposalmentien risteykseen.

Kruunusiltojen raitiotie luo edellytykset joukkoliikenteen käytön kasvulle, jolle on hyvät mahdollisuudet toteutua. Osa nykyistä henkilöautoliijoista voi siirtyä esimerkiksi raitiotien käyttäjiksi. Uusi asutus tulee sijoittumaan nykyistä paremman joukkoliikennepalvelun piiriin. Uusien asukkaiden on perusteltua siten olettaa käyttävän nykyisiä asukkaita enemmän joukkoliikennettä. Asukasmäärän kasvu ei aiheuta lineaarisessa suhteessa autoliikenteen kasvua. Saaristoraitiotie on palveluna hyvä ja asiakasaina voi olla monien kaupunginosien asukkaita, laajasalolaisten lisäksi.

Kaupunki ei yritä rajoittaa suunnitelmillaan henkilöautojen liikkumista, vaan kaavalla luodaan edellytyksiä kaikille liikkumismuodoille sujuvasti, ei vain yksityisautoilulle. Esimerkiksi ajoneuvojen määrä on kaavamuu-toksessa sama kuin nykytilanteessa. Kaava ei perustu olettamuksiin sähköautoista, eikä henkilöautojen määrän vähenemiseen. Sen sijaan henkilöautojen käytön suhteellisen määrän voi arvioida vähenevän suhteutettuna joukkoliikenteen kasvavaan kapasiteettiin, vaikka henkilöautojen lukumäärä kasvaisi.

Laajasalon–Herttoniemen välisen sillan kapasiteetista ja Herttoniemen liikennesuunnittelusta

Laajasalon sillan kapasiteetti riittää välittämään kasvavaksi ennustetun liikennemäärän sekä aamu, että iltapäivän ruuhkatunnin aikana, vaikka asukasmäärä kaksinkertaistuisi. Ksv ei ole esittänyt, että sillan kapasiteetti ei riitä, vaan on esittänyt sen riittävän. Liikennesuunnittelua ei esiinny sillalla nykyään, eikä asukasmäärän kaksinkertaistuessa. Rakennustyömaita on joka puolella kasvavaa kaupunkia ja ne ovat väliaikainen ilmiö, jotka saattavat edellyttää väliaikaisjärjestelyjä. Sillan kehittäminen tulee kyseeseen, kun se on elinkaarensa lopulla. Siihen asti se vastaa myös tulevia tarpeita. Liikenteen haittojen rajoittamisen ratkaisuja on mahdollista selvittää asemakaavassa, joka koskee Laajasalontien pohjoisosaa, sekä olemassa olevan katualueen puitteissa muun suunnittelutyön yhteydessä. Kuitenkaan tässä asemakaavassa sitä ei ratkaista.

Herttoniemen autoliikenteen sujuvuutta tarkastellaan parhaillaan omana selvitettävänä asianaan. Tuloksia on odotettavissa lähiaikoina. Näissä tarkasteluissa lähtökohtana ovat sekä Laajasalon, että Herttoniemen alueen täydennysrakentaminen ja niiden aiheuttamat liikenteelliset vaikutukset.

Raitiotien sopivan linjauksen valinnasta

Asemakaavan muutoksessa varaudutaan raitiotielinjaan Yliskyläntien pohjoispuolella Laajasalontieltä Ollinvainio-puiston kautta Marunapolulle ja sieltä Ilomäentielle sekä sieltä Reposaaentielle ja edelleen mahdollisesti kohti Vartiosaarta.

Raitiotien rakentamisesta nykyiselle katualueelle

Raitiotien kaistoja ei voi sijoittaa nykyiselle Laajasalontien katualueelle kadun korkeutta ja linjausta muuttamatta sekä nykyisiä siltoja purkamatta. Katualue kaavoitetaan osin myös rakennuspaikoiksi, koska asuntojen lisäykselle on merkittävä tarve, eikä tilaa uusille liittymärampeille niiden kohdalla ole. Kaava-alueen molemmissa silloissa kantavat pilarit sijaitsevat keskellä moottorikadun viherkaistaa.

Raitiotien ja bussien vaihtopysäkitä kauppakeskuksen kohdalla

Saaren merkittävin joukkoliikenteen vaihtopaikka sijaitsee asemakaava-alueen ulkopuolella, Koirasaarentiellä Reiherintien risteyksessä. Tuossa kohdassa useat liityntälinjat kohtaavat raitiotien yhdessä ensimmäistä kertaa, lähimpänä keskustan suuntaa. Metroon liityntälinjaston kautta tukeutuva joukkoliikenne säilyy edelleen merkittävänä joukkoliikennemuotona raitiotieliikenteen täydentäessä sitä. Tulevan kaup-

pakeskuksen korttelin kohdalla Laajasalontielle matkaketjuissa odotetaan tapahtuvan vaihtoja erityisesti kulkumuotojen välillä. Siinä sijaitsevat peräkkäin samalla kohdalla raitiotien ja linja-autojen pysäkit.

Laajasalon nykyisten bussilinjojen tarpeesta

Bussilinjoja ei olla vähentämässä, vaan niitä lisätään ja tarvittaessa tehostetaan. Herttoniemen metroterminaalissa tämä huomioidaan myös kun sen kunnostus tulee ajankohtaiseksi lähivuosina.

Linja-autojen määrästä Herttoniemen metroasemalla asukasmäärän kasvaessa Laajasalossa

Herttoniemen metroaseman alueen kaavoitus- ja liikennesuunnittelu on Laajasalon suhteen erillinen tehtävä myös bussien osalta.

Bussarnas antal vid Hertonäs metrostation då invånarantalet ökar på Degerö

Planläggningen och trafikplaneringen av området kring Hertonäs metrostation är i förhållande till planeringen av Degerö en separat uppgift också vad bussarna beträffar.

Liikenneturvallisuudesta

Liikenneturvallisuus on yksi suunnittelussa lähtökohtana huomioon otettava asia. Tulevaisuuden liikkuminen on liikkumista kaikkia kulkumuotoja hyödyntäen.

Raitiotien vuoksi yhtään jalankulun tai pyöräilyn rakennettua reittiä mainitulta alueelta ei poisteta. Risteämäkohdat järjestetään turvallisilla liikennejärjestelyillä.

Lopputilanteessa jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden odotetaan olevan hyvällä tasolla. Lisäksi reitit ovat monipuolisia. Rakentamisen aikainen jalankulku ja pyöräliikenteen yhteyksien järjestäminen on erityisen tärkeä ja haastava tehtävä, johon kiinnitetään riittävästi resursseja kauppakeskuksen elinvoimaisuutta varmistaa suurempi joukkoliikenteen käyttäjien määrä, joilla on mahdollisuus liikkua asioimaan kauppakeskuksessa. Samalla kaikkien Yliskylän palveluiden käytön mahdollisuus helpottuu ja tehostuu. Koska joukkoliikenne on merkittävän tehokas liikkumisen muoto ja sen määrä kasvaa, niin liikkumisen sujuvuus paranee nykyisestä oleellisesti.

Nykyinen Laajasalontien moottorikatu jakaa kaupunginosa-alueen kahtia. Sen sijaan kaupungille ominainen ja tavanomainen kaikkien liikkujien aktiivinen katu palveluineen ja uusine asukkaineen yhdistää kau-

punginosaa. Nykytilanteessa Laajasalontielleä sattuu liikenneonnettomuuksia, pääosa niistä johtuu liian suurista ajonopeuksista. Nykyinen jalankulkua ja pyöräliikennettä palveleva silta, joka on pakko purkaa kauppakeskuksen, kadun ja uusien tonttien rakentamisen yhteydessä, rakennetaan uudestaan töiden edetessä kohti lopullista muotoaan niin aikaisessa vaiheessa kun se on mahdollista.

Uudet liikennejärjestelyt rakennetaan ja liikenne ohjataan turvallisimmalla tiedetyllä ja käyttökelpoisella tavalla, myös eritasoristeysten muuttamisessa tasoristeyksiksi.

Ehdotus luo edellytykset liikenneturvalliselle ratkaisulle ja kokonaisuutena paremmalle ja toiminnallisemmalle kokonaisuudelle verrattuna ajatukseen Laajasalontien kattamisesta. Yleiskaavan selvityksen yhteydessä kävi jo alkuvaiheessa ilmi, että Laajasalontien kattaminen ei ole esimerkiksi kaupunkikuvallisesti, kadun varren toimintojen luontevan järjestämisen kannalta eikä teknistaloudellisesti järkevä ratkaisu.

Laajasalontien katukorkojen nostaminen kuten muukin kaavoitus alueella mahdollistaa liikkumisen kannalta esteettömät ratkaisut. Katujen tulevat kaltevuudet asettuvat hyvin loiviksi juuri korkeusasemien muutosten johdosta. Kadut näyttävät asettuvan alustavien tämän hetkisten suunnitelmien valossa pääsääntöisesti 1–2 % kaltevuuksiin. Esteettömän reitin raja-arvona pidetään 5 %:a. Jokaisella alueella ja niiden osilla on entistä paremmat mahdollisuudet tulla ylläpidetyksi, nykyiseen tilanteeseen verrattuna, koska aktiivisia liikkujia kaava-alueen eri osissa on paljon enemmän.

Kaupunki välittää tietoa suunnittelun edetessä muun muassa järjestämällä keskustelu-, esittely- ja yleisötilaisuuksia. Kaavoituksessa luodaan edellytykset liikenneturvallisille ratkaisuille.

Kiiltomadonpolun sillasta, sen tarpeesta ja uusimisen aikataulusta sekä liikenneturvallisuudesta alueen väliaikaisjärjestelyjen aikana

Voimassa olevan kaavan nro 11743 toteuttaminen olisi johtanut Kiiltomadonpolun sillan uusimiseen. Sillan tarve ei ole poistunut ja Laajasalontien katualueen muutokset tässä kaavassa edellyttävät myös uusia ratkaisuja. Sillan säilyttämiseen nykyisellään ei ole edellytyksiä.

Asukkaiden huoli liikenneturvallisuudesta on vakava asia. Kaupunki välittää tietoa suunnittelun edetessä muun muassa järjestämällä keskustelu-, esittely- ja yleisötilaisuuksia. Kaavoituksessa luodaan edellytykset liikenneturvallisille ratkaisuille. Esimerkiksi Kiiltomadonpolun sillan uudelleen rakentamisen aikatausta tullaan antamaan tietoa. Nykyinen jalankulkua ja pyöräliikennettä palveleva silta, joka on pakko purkaa kauppakeskuksen, kadun ja uusien tonttien rakentamisen yhteydessä, rakennetaan uudestaan töiden edetessä kohti lopullista muotoaan niin

aikaisessa vaiheessa kun se on mahdollista. Kiiltomadonpolun sillan uusiminen suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä Laajasalontien katualueen kanssa. Mahdolliset eri rakennusvaiheiden väliset ratkaisut suunnitellaan samassa yhteydessä. Suunnittelulle ja toteutukselle varataan sille tarvittava aika. Liikenneturvalliset ratkaisut suunnitellaan ja toteutetaan ja katualueen ylläpito toteutetaan.

Kiiltomadonpolun silta tulee uusia vastaamaan ehdotuksen katulinjausta ja kadun korkeusasemia. Kiiltomadonpolun silta lisää liikkumismahdollisuuksia joukkoliikenteen vaihtopaikan tuntumassa, joten se myös vahvistaa osaltaan kauppakeskuksen elinvoimaisuutta.

Kauppakeskuksen sijainnista kaupunginosassa tai korttelissa

Kauppakeskus sijaitsee keskellä korttelia. Siihen sijaintiin voimassa oleva asemakaava mahdollistaa uuden kauppakeskuksen suunnittelun. Prosessissa olevassa kaavaehdotuksessa korttelia täydennetään asumisella. Kauppakeskuksen sijainti on ratkaistu voimassa olevassa asemakaavassa ja siten sen sijainnin voi todeta oleva keskeinen ja sopiva. Laajasalontien ja Jollaksentien risteyksen alue ei sisälly tähän kaavaehdotukseen. Pohjoinen Yliskylä on myös jatkossa saaren keskus, koska siellä sijaitsee sisällöllisesti ja määrällisesti eniten palveluja ja joukkoliikennettä. Nykyinen asukkaiden määrä ja asukastiheys on siellä suurin ja lisäksi tuleviksi vuosikymmeniksi yleiskaava luo edellytykset asukasmäärän kasvulle nykyisestä. Yleiskaavaehdotuksessa on myös määritelty tehokkuuden nostoa eteläiseen Yliskylään, Laajasalontien ja Jollaksentien risteyksen tuntumassa. Näin sen merkityksen voi päätellä kasvavan, mutta Laajasalon saaren merkittävin ydin säilyy pohjoisessa Yliskylässä.

Rakentamisen määrästä ja tehokkuudesta

Uudessa yleiskaavassa on esitetty suunta Helsingin kasvulle ja myönteiselle kehitykselle tuleviksi vuosikymmeniksi. Asemakaavat perustuvat yleiskaavaan. Kasvu on esimerkiksi kaupungin strategian mukaisesti rakentamisen lisäämistä ja uusia asukkaita sekä liikennejärjestelmien kehittämistä. Kasvu kohdistuu jokaiseen kaupunginosaan eikä Laajasalo ole poikkeus. Näin koko kaupunki säilyy muutoksissa tasapuolisesti elinvoimaisena.

Uudisrakentaminen Laajasalon ja Herttoniemen välisen sillan tuntumassa

Laajasalon ja Herttoniemen välisen sillan alue ei kuulu kyseessä olevan kaavamutoksen aluerajaukseen, vaan käytettävissä olevan tiedon perusteella sitä kaavoitetaan tulevina vuosina.

Ilmanlaatu- ja meluhaitoista katualueilla ja niiden tuntumassa

Ehdotus luo edellytykset terveelliselle ja turvalliselle ratkaisulle, koska asemakaavaehdotuksen suunnittelua varten on tehty liikenteen aiheuttamia haittoja koskevat melu- ja ilmanlaatuselvitykset. Suunnittelu on tehty selvitysten tietojen perusteella. Laadittujen selvitysten jälkeen on arvioitu tarvittavia haittojen lieventämiseen ja asukkaiden altistumisen vähentämiseen tähtääviä toimia ja suunnitteluratkaisuja. Kaavoituksen yhteydessä on laadittu liikenteen melu- ja ilmanlaatuhaittoja koskevat selvitykset, joista saatujen tulosten perusteella merkittäviä haittoja ei synny, joita ei tavanomaisin ratkaisuin voida hallita.

Ennusteiden mukaan liikennemäärät Laajasalontielle kasvavat tulevina vuosikymmeninä. Laajasalontien liikenne aiheuttaa kaava-alueelle ja sen lähiympäristöön ilmanlaatua heikentäviä päästöjä ja melua. Liikenteen aiheuttamia haittoja koskevat melu- ja ilmanlaatuselvitykset on tehty asemakaavaehdotuksen suunnittelua varten. Asemakaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty tarvittavat melu- ja ilmanlaatuselvitykset. Suunnittelu on tehty selvityksistä saatujen tietojen perusteella. Laadittujen selvitysten jälkeen on arvioitu tarvittavia haittojen lieventämiseen ja asukkaiden altistumisen vähentämiseen tähtääviä toimia ja suunnitteluratkaisuja. Laajasalontien kaavamuutokset ovat hyväksyttävissä ja toteuttamiskelpoisia, mukaan lukien arvioidut liikenteen haitta-alueiden vaikutukset.

Liikenteellisten ja liikenteen päästöihin kohdistuneiden selvitysten pohjana on käytetty lähtökohtaa jossa liikutaan kuten Helsingissä keskimäärin sekä EU-tasolla hyväksytyä päästömallia, joka myös on päästöttömyyskehityksen suhteen melko konservatiivinen. Näiden lähtökoh- tien lisäksi on käytettävissä vain malleja, joissa autoilun määrää rajoit- tavia tekijöitä on toteutunut enemmän. Eriyisen suuri liikennemäärää vähentävä vaikutus on mallilla, jossa pääkaupunkiseudulle on toteu- tettu ns. kilometriperusteinen ruuhkamaksu.

Yleiskaavan ehdotuksen perusteella Laajasalon ja Yliskylän asukas- määrä tulee kasvamaan tulevina vuosikymmeninä huomattavasti, mikä lisää jäljelle jäävien viheralueiden käyttöpainetta. Siksi kaikkien Ylisky- län alueelle sijoittuvien asemakaavamuutosten kokonaisvaikutuksia vir- kistysalueisiin ja -yhteyksiin on arvioitu erillisessä selvityksessä. Tule- vien asemakaavaehdotusten valmistelujen yhteydessä viheralueita koskevia selvityksiä tullaan myös täydentämään. Verrattuna voimassa oleviin asemakaavoihin suunnittelualueella, kaavaehdotuksessa viher- alueet säilyvät. Toisaalta Laajasalontielle ehdotetaan lisättäväksi mer- kittävä määrä puuistutuksia ja viherkaistoja.

Laajasalontien kaupunkibulevardin suunnitteluperiaatteissa esitettiin vuonna 2015 kadun varren maankäyttöä. Yksi sen monista eduista on mahdollisuus rajoittaa liikenteen haittoja Laajasalontietä ympäröivillä

nykyisillä alueilla, pihoilla ja asunnoissa. Laajasalontien ja sen ympäristön muutokset eivät ole kokeiluhanke, vaan se on ensimmäinen hanke, jossa valmistellaan yleiskaavassa määritellyn kaupunkibulevardin luonteista asemakaavamuutosta. Silti se on Helsingin sisääntuloväylien mahdollisiin muutoksiin nähden sisällöltään erilainen hanke, kuten kaikki kaupunkibulevardihankkeet tulevat olemaan keskenään erilaisia lähtökohdiltaan asemakaavatasolla suunniteltaessa. Laajasalontien liikennejärjestelyiden muuttamista aiottuun suuntaan on alettu suunnittelemaan jo ennen yleiskaavan (YK2016) valmistelua.

Asumisviihtyvyydestä sekä kiinteistöjen ja asuntojen arvosta

Asumisviihtyvyyden voi myös muutosten jälkeen kokea kasvavan, koska esimerkiksi alueen palvelutaso parantuu ja joukkoliikenteen määrä kasvaa. Tämä kaava ei muuta käytössä olevia viheralueita, vaan moottorikadun suoja-alueen luonteisia alueita. Laajasalossa on tämän ja tulevien kaavojen perusteella paremmat edellytykset viheralueille liikkumiseen, koska muun muassa moottorikadun estevaikutus poistuu ja rakennetaan uutta katuverkkoa kaikille liikkujille, myös henkilöautoilijoille. Liikkumisen monipuoliset mahdollisuudet lisäävät asuinalueen vetovoimaa eikä vetovoiman lisääntymisen voida olettaa vaikuttavan asuntojen arvoon alentavasti. Esimerkiksi raitiotien rakentamisen on todettu kansainvälisten kokemusten mukaan enemminkin lisäävän kiinteistöjen arvoa niissä kohdin, jotka sattuvat raitiotien vaikutuspiiriin. Alueen arvostus sekä kiinteistöjen ja asuntojen arvo todennäköisemmin nousee kuin laskee, palvelutason parantuessa ja joukkoliikenteen kehittyessä. Yliskylän kaavat luovat myös edellytykset uuden kaupunkiympäristön luonteelle, joka puolestaan voi lisätä alueen kiinnostavuutta ja sitä kautta arvostusta ja arvoja.

Katuosoitteessa Kirkkosalmentie 1 olevasta autopaikkojen korttelialueesta

Katuosoitteessa Kirkkosalmentie 1 oleva autopaikkojen korttelialue (AP) on rajattu pois asemakaavaehdotuksesta.

Kvartersområdet för bilplatser på adressen Kyrksundsvägen 1
Kvartersområdet för bilplatser (AP) på adressen Kyrksundsvägen 1 har lämnats utanför detaljplaneändringen.

Nykyisen kirjaston tontin suunnitellusta asuinrakentamisesta

Ehdotetut kerrosluvut ja rakennuspaikkojen sijainnit vastaavat osin nykyisiä asuintontteja naapurustossa ja joita esiintyy pohjoisessa Yliskylässä. Siten ehdotettu asuntorakentaminen on siltä osin tavanomaista. Paikan kulttuurinen sisältö muodostuu pääosin kun uusia alue on ollut käytössä. Kulttuurilliset muutokset nykytilanteeseen ovat aina mahdollisia. On mahdollista todeta kulttuurillisten sisältöjen kasvavan alueen

elinvoimaisuuden kasvun myötä, mille uudisrakentaminen ja asukkaiden lisäys luokitellaan edellytyksiä. Kaavaehdotuksen keskeinen tavoite on monien toimintojen, myös julkisten toimintojen ja asumisen luonteva sekoittaminen keskenään aktiivisuuden, elävyyden ja toimintojen helpokäyttöisyyden lisäämiseksi sekä kaupunginosan elinvoimaisuuden säilyttämiseksi. Ei välttämättä ole tarkoituksenmukaisinta jatkaa vuosikymmeniä sovellettuja esikaupungin suunnitteluratkaisuja, jotka ovat johtaneet paikoin toimintojen voimakkaaseen eriytymiseen. Sen voi todeta yksipuolistaneen alueiden käyttöä paikallisesti, johtaessaan yhden toiminnan hallitsevaan asemaan ja esimerkiksi käytettävyyden vähentymiseen tiettyinä vuorokaudenaikoina.

Katuosoitteen Koulutanhua 4 ympäristössä on yksittäisiä puita ja puuryhmiä. Rakennusten jääminen niiden taakse näkymissä riippuu tarkastelukohdasta, joka muuttuu liikkuesssa. Siten on mahdollista todeta saman rakennuksen näyttävän erilaiselta toisesta näkökulmasta, esimerkiksi hallitsevalta. Useiden rakennusten muodostama kokonaisuus katu- ja ympäristökuvassa on ratkaisevampi kuin yksi ainoa näkymä. Kaavaehdotuksessa esitetty vastaa pääosin katuosoitteen Koulutanhua 4 kiinteistöä kerrosluvultaan ja rakennuspaikoiltaan sekä kerrosluvuiltaan Koulutanhua 8:n kadun varren kiinteistöä. Siten ehdotuksen voi todeta olevan perusteltu ja johdonmukainen.

Nykyisten kerrostalojen väliset etäisyydet katuosoitteissa Koulutanhua 4 ja 8 vastaavat pääosin ehdotuksen mukaisen kirjaston tontille suunnitellun asuinkerrostalon ja katuosoitteessa Koulutanhua 4 olevan kerrostalon välistä etäisyyttä. Rakennukset eivät varjosta ehdotuksessa toisiinsa huomioiden yleisesti käytetty valokulman 45 asteen määrittelyn periaate, jonka mukaan rakennus ei saisi olla korkeuttaan lähempänä naapurin asuinhuoneen ikkuna-aukkoa. Rakennuksen sijoituksessa enemmän tontin pohjoisosaan, kuten nykyisellä Koulutanhua 4:n tontilla, muodostuu etelän puolelle aurinkoisempaa tontin osaa. Korttelin 49027 tontille 3 on esitetty kaavassa vähäisempi tontitehokkuus kuin sen pohjoispuolisessa naapurissa, siten on perusteltua väittää, että näkymien muutos on kohtuullista. Täydennys- ja lisärakentamisen kannalta ei ole tasapuolista väittää, että rakentamisen määrä naapuritontilla ja näkymät voisivat aina säilyä muuttumattomina.

Nykyisen kirjaston kehittämisestä purkamisen sijasta

Jo voimassa oleva asemakaava numero 11743 (Kslk 2008) perusteella kirjasto siirretään kauppakeskuksen kortteliin. Nykyistä kirjastoa ei ole suojeltu ja se on käyttöikänsä päässä odottaen laajaa peruskorjausta. Tilojen uusiminen nykyaikaisemmaksi ja siirtäminen entisestään keskeisemmälle paikalle on järkevää verrattuna peruskorjaukseen, ajatellen nykyisiä tiloille ja kiinteistölle asetettavia toiminnallisia ja laadullisia tavoitteita. Asunnoille on tarve suhdanteista riippumatta ja ratkaisu luo

edellytykset kaupungin strategian mukaiselle asuntojen täydennysrakentamiselle.

Uudesta huoltoaseman tontin sijainnista ja ominaisuuksista

Huoltoasemalle on esitetty uusi sijainti, koska voimassa olevan asema-kaavan mukainen sijainti ei vastaa nykyistä kaupunginvaltuustossa todettua tarvetta kehittää kauppakeskuksen korttelia asumiseen sopivaksi Laajasalontien varressa. Voimassa olevan kaavan huoltoasemalle merkitty korttelinosa on edullista määritellä korttelin asumista tukeville toiminnoille. Sen sijaan huoltoasemalle oheistoimintoineen on kaavaehdotuksessa osoitettu korttelinosa nykyisen tontin naapurista, Yliskyläntien pohjoispuolelta Laajasalontien varresta. Sitä voi pitää saavutettavuuden ja liiketoiminnan kannalta voimassa olevan kaavan mukaiseen ratkaisuun verrattuna parempana, poikkeuksellisella näkyvyydellään ja myös tonttiliittymiensä puolesta. Huoltoaseman toimijan kanssa on neuvoteltu kiinteistön kehittämisestä ja sitä tullaan jatkamaan.

Moottorikadun kaupunginosaa jakavasta vaikutuksesta

Nykyinen Laajasalontie erottaa Yliskylän pohjoisosat itä- ja länsipuolen osiin, koska jalankulkijat ja pyöräilijät eivät sitä voi ylittää. Sen sijaan laaja moottorikatualue on mahdollista muuttaa asumiskäyttöön ja parantaa liikkumisen mahdollisuuksia tasoristeyksillä kaikkia liikkujia varten. Nykyinen jalankulkua ja pyöräliikennettä palveleva Kiiltomadonpolun silta, joka on pakko purkaa kauppakeskuksen, kadun ja uusien tonttien rakentamisen yhteydessä, rakennetaan uudestaan niin aikaisessa vaiheessa kun se on mahdollista.

Uudisrakentamisen, nykyisen rakentamisen ja luontoarvojen yhteensovittamisesta katuosoitteen Kirkkosalmentie 3 lähistöllä

Yleiskaavaehdotus ja kaupungin strategia edellyttävät kaupunginosien tiivistämistä. Täydennysrakentamisen myötä muuttuvat näkymät ympäristössä, kuitenkin täydennysrakentaminen sovitetaan aina ympäristöön suunnittelussa. Katuosoitteessa Kirkkosalmentie 3 sijaitsevasta rakennuksesta on kaavassa esitetty uudisrakentaminen noin 45 metrin etäisyydellä, mitä voi pitää kohtuullisena. Lisäksi kaavassa esitetty lähin uudisrakentaminen ei ole suoraan Kirkkosalmentie 3 katuosoitteessa olevan rakennuksen edessä. Suoraan edessä on Laajasalontien toisella puolella oleva rakennus, joka on noin 100 metrin päässä, mikä on myös kohtuullista. Vehreyden ylläpitämiseksi näkymissä uudisrakentamisen yhteydessä on mahdollista pyrkiä säilyttämään puita ja kasvillisuutta sekä tehdä uusia istutuksia. Myös katualueelle esitetään merkittävää määrää puuistutuksia.

Att sammanjämka nybyggnadsverksamhet med nuvarande byggnadsbestånd och naturvärden

Generalplaneförslaget och stadens strategi förutsätter att stadsdelarna förtätas. Kompletterande nybyggnadsverksamhet ändrar på vyerna i omgivningen, fastän kompletterande nybyggen alltid anpassas vid planeringen. Från byggnaden på adressen Kyrksundsvägen 3 är avståndet till den närmaste nybyggnad, som föreslås i detaljplaneändringen cirka 45 meter, vilket kan anses vara skäligt. Den i detaljplanen föreslagna närmaste byggnaden föreslås inte ligga mittemot byggnaden på Kyrksundsvägen 3. Till den byggnad, som föreslås byggas mittemot, vilket blir på andra sidan Degerövägen, är avståndet 100 meter, vilket också det är skäligt. För att bibehålla vyer med grönska i samband med nybyggnadsverksamhet är det möjligt att försöka bevara träd och växtlighet samt plantera ny växtlighet. Även på gatuområdet föreslås en betydande mängd nya trädplanteringar.

Laajasalontien kattamisesta ja luontokohteista

Yleiskaavan selvityksen yhteydessä kävi jo alkuvaiheessa ilmi, että Laajasalontien kattaminen ei ole esimerkiksi kaupunkikuvallisesti, liikumisen kannalta, kadun varren toimintojen luontevan järjestämisen ja tehostamisen kannalta eikä teknistaloudellisesti järkevä ratkaisu. Sen sijaan sitä on yhden liikkumuodon alueen muuttaminen esikaupungissa kaupunkiympäristöön kuuluvaksi, kaikkien liikkujien ja asioiden kaduksi, sen varren asuntoineen. Ehdotus luo edellytykset kaupunkirakentamiselle tunnusomaiselle ratkaisulle, joka liittyy uudisrakentamisen luontevasti nykyiseen ympäristöön, rakentamisen, maastonmuotojen ja luonnon osalta. Kaava-alueella ei ole rauhoitettuja eikä suojeltuja luontokohteita, eikä ole tiedossa sellaisia luontoarvoja, jotka edellyttäisivät Laajasalontien kattamista.

Uudisrakentamisen sovittamisesta ympäristöön

Suunnitelma perustuu muun muassa ympäristön analyysiin, liikenneennusteisiin ja liikenteen haitta-alueille rakentamista koskeviin selvityksiin. Uudisrakentamisen paikkoja on suunnittelussa sovitettu ympäristöön. Siten ne kunnioittavat alueen rakennettua ja luonnollista ympäristöä sekä nykyisiä ja tulevia asukkaita.

Uudisrakentamisesta Laajasalon ja Herttoniemen välisen sillan tuntumassa

Laajasalon ja Herttoniemen sillan eteläpuolella olevat alueet eivät kuulu tähän asemakaavaehdotukseen. Siihen mahdollisesti liittyvät Laajasalontien katualueen ja sen varren uudisrakentamisen järjestelyt ratkaistaan tulevien vuosien kaavoituksen yhteydessä.

Vuorovaikutuksesta

Asemakaavatyössä on otettu osalliset huomioon kuten maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää sekä muut säännöt ja ohjeet määrittelevät ja suosittavat. Asukkaita on kuultu ja tullaan kuulemaan pohjoisen Ylis-kylän kaavoituksen yhteydessä. Asemakaavoja suunnitellaan kaupunkisuunnitteluviraston toimesta, asukkaita kuullen ja ympäristö on suunnittelussa aina lähtökohta, se muodostaa myös reunaehdoja. Uudisrakentamista suunnitellaan nykyisten asukkaiden lisäksi myös tulevaisuudessa alueelle muuttavia uusia asukkaita varten, vaikka heidän mielipidettänsä ei ole käytettävissä.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 17.3.2016

Tilaisuus alkoi kaavapäivystyksellä, jossa ksv:n työntekijät esittelivät asukkaille Laajasalon kauppakeskuksen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja valmisteluaineistoa sekä Koira-saarentien ja Ilomäentien alueiden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Mervi Nicklen esitteli myös Laajasalon itärannan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Markus Ahtiainen vastasi myös Laajasalon liikennejärjestelmän suunnittelun tilannetta ja ratkaisumahdollisuuksia koskeviin kysymyksiin. Kaavapäivystyksessä keskusteltiin ja saatiin asukkaiden palautetta osallistumis- ja arviointisuunnitelmista sekä muusta esillä olleesta materiaalista. Tilaisuudessa vastattiin esitettyihin kysymyksiin, mutta näitä vastauksia ei ole kirjattu tähän muistioon.

Kirjeet

Nähtävilläoloajan ulkopuolella on saapunut 3 kirjettä. Kirjeet kohdistuivat uudisrakentamisen, nykyisen rakentamisen ja luontoarvojen yhteensovittamiseen katuosoitteen Kirkkosalmentie 3 lähistöllä, katuosoitteessa Kirkkosalmentie 1 olevaan autopaikkojen korttelialueeseen kaava-alueen rajauksessa, linja-autojen määrään Herttoniemen metroasemalla asukasmäärän kasvaessa Laajasalossa, valmisteluaineistossa esitettyyn rakennusten julkisivujen arkkitehtuuriin, liikenteen sujuvuuteen, liikenneturvallisuuteen, Laajasalon-Herttoniemen sillan kapasiteettiin, yksityisautoilun vaikeuttamiseen, ilmanlaatuun Laajasalontielle sekä Kruunusiltojen vaikutuksiin Laajasalon liikenteessä. Myös kirjeisiin on vastattu edellä.

LAAJASALON KAUPPAKESKUKSEN ALUEEN ASEMAKAAVAMUUTOS
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA JA VALMISTELUAINEISTO
KOIRASAARENTIEN JA ILOMÄENTIEN ALUEIDEN ASEMAKAAVAMUUTOS
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Paikka: Laajasalon kirkko, Reposalmentie 13
Aika: 17.3.2016 klo 15–19

**Paikalla
Kaupunkisuunnitteluvirastosta:**

Petteri Erling, arkkitehti
Mervi Nicklen, maisema-arkkitehti
Markus Ahtiainen, liikennesuunnittelu
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelu
Lisäksi Niko Setälä (ksv, los) esitteli Kruunusillat-hankkeessa

Osallistujia: yli 300 henkilöä, eri aikoina tapahtumaa

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 9.3.–30.3.2015, mielipiteet tuli esittää viimeistään 30.3.2015.

Tilaisuus alkoi kello 15 kaavapäivystyksellä, jossa ksv:n työntekijät esittelivät asukkaille Laajasalon kauppakeskuksen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja valmisteluaineistoa sekä Koirasaarentien ja Ilomäentien alueiden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Mervi Nicklen esitteli myös Laajasalon itärannan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Markus Ahtiainen vastasi myös Laajasalon liikennejärjestelmän suunnittelun tilannetta ja ratkaisumahdollisuuksia koskeviin kysymyksiin. Kaavapäivystyksessä keskusteltiin ja saatiin asukkaiden palautetta osallistumis- ja arviointisuunnitelmista sekä muusta esillä olleesta materiaalista. Tilaisuudessa vastattiin esitettyihin kysymyksiin, mutta näitä vastauksia ei ole kirjattu tähän muistioon.

Tilaisuudessa esitettyjä mielipiteitä:

- Uusi kauppakeskus on hyvin tarpeellinen
- Laajasalontien varren rakennukset eivät saisi näyttää ns. kivierämaalta. Sensijaan vehreyttä ja väljyyttä tulee olla. Talojen tulee olla irti toisistaan, ne eivät saa muodostaa yhtenäistä katujulkisivua. Mieluummin rakennettaisiin erillisiä korkeita rakennuksia, kuin yhtenäisiä matalampia.
- Koska on käynnistynyt rakentaminen katuosoitteessa Isosaarentie 2 ja Reposalmentien sillan poistaminen johtaa katualueen nostamiseen suunnitteilla olevan rakennuksen kohdalla, joten onko asia yhteensovitettu vai ei
- Kirkkosalmentie 3:ssa koetaan maiseman muuttuminen Laajasalontien suuntaan uudisrakentamisen myötä haitallisena
- Kysyttiin miksi valmisteluaineistossa on esitetty Kirkkosalmentie 4:n itäpuolella olevan autopaikkatontti osaksi kaavaa. Kysyttiin tullaanko em. tontin autopaikkojen ja pysäköintilaitoksen kohdalle esittämään rakentamista

- Purettava ylikulkusilta vaikeuttaa vanhusten liikkumista (tosi paljon rollaattorikansaa), koulumatka muuttuu vaarallisemmaksi, Isosaarentien suoja tiellä huono näkemä jalankulkijan suunnasta sillalta päin katsottaessa Isosaarentien suuntaan etelään.
- Laajasalontien länsipuolen varren uudisrakentaminen varjostaisi katuosoitteen Kirkkosalmentie 3 taloa
- Oltiin huolissaan näkymien mahdollisesta muuttumisesta Kirkkosalmentie 3 ja 5 asunnoista pohjoiseen kohti Yliskylänlahtea
- Yliskylänlahden venesataman maaperä on tehty täytöillä niin, että sen kantavuus ja perustettavuus voi olla vaikeaa
- Itäniityntie 2a katuosoitteessa olevan pientalon lähelle ei saa kaavoittaa uusia rakennuksia, varsinkaan kerrostaloja
- Itäniitynpolun päätteen ja Kuvernöörintien väliselle viheralueelle, Kuvernöörintien varteen ei saa rakentaa kerrostaloja, koska vieressä on pientaloja, jotka ovat alempana kuin Kuvernöörintien katualue. Uusia kerrostaloja ja nykyisiä pientaloja ei voi olla rinnakkain
- Kuvernöörintien ja Laajasalontien välisen korttelin (49038) kaikki pientalot tulisi purkaa, koska niiden ja Laajasalontien väliin ei voi rakentaa pientalojen lähelle kerrostaloja
- Uuden kirjaston sijoittuminen kauppakeskukseen on hyvä asia
- Kysyttiin terveystakeskukseen tulevaisuudesta
- Kysyttiin lisäkerrosten rakentamisen mahdollisuudesta pohjoisessa Yliskylässä
- Todettiin, että 2.3. eräille Ilomäentien varsien yksityisille kiinteistöille esitettyä kutsua tilaisuuteen, joka koski lisärakentamisen mahdollisuuksien selvittelyä ei oltu saatu, koska isännöitsijä ei ilmeisesti ollut toimittanut kutsuja. Yksi ilmoitti, että yhtiössä ei ole kiinnostusta jatkossa lisärakentamiseen, toisesta yhtiöstä pyydettiin asiasta omaa erillistä palaveria järjestettäväksi ksv:ssa
- Toivottiin, että kirkon käyttöön tarkoitettua, voimassa olevan kaavan mukaista LP-tonttia Reposalmentien eteläpuolella vastapäätä kirkkoa ei tulevassa kaavassa poistettaisi
- Haltiamännyn torin ja Yliskylänpuiston välissä olevan palvelutalon pysäköintipaikkojen määrä on alimitoitettu, samoin uuden asuintontin Koulutanhua 4:ssä.
- Koirasaarentien varressa rakentamisen tulee olla enintään kaksikerroksista
- Koirasaarentien eteläpuolen tulee säilyä kokonaan myös uudisrakentamisen osalta pientaloina. Jos mahdollista Koirasaarentie on siirrettävä kokonaan (Henrik Borgströmintien ja Laajasalontien välisellä osuudella) etelämmäksi niin, että uudet kerrostalot rakennettaisiin nykyisen Koirasaarentien katualueen kohdalle, joten Koirasaarentien eteläpuoli säilyisi jatkossakin kokonaan pientaloalueena.
- Koirasaarentien eteläpuolen kerrostalorakentaminen koetaan ongelmallisena, koska niistä taloista olisi näkymät suoraan viereisiin pientaloihin. Kerrostaloja ja pientalojen vierekkäisyys koetaan ongelmallisena, koska eivät liity toisiinsa
- Koirasaarentie 9 ja 11 kohdalla kysyttiin katualueen pienestä leventämisestä tonttien puolelle
- Kysyttiin onko tarkoitus esittää lisärakentamista Borgströminkujan ja Koirasaarentien väliin
- Reiherintie 2:n pohjoispuolista puistoa Koirasaarentien varressa ei saa rakentaa
- Katuosoitteessa Lauri Mikonpojan tie 2 ei haluta missään nimessä uudisrakentamista tontille
- Kysyttiin miksi Svanströmintie 2a ja 2b sekä Svanströminpolku 1 ja 3 katuosoitteiden tontteja ei ole kaavamuutoksessa mukana vaikka Lauri Mikonpojan tie 1 ja 2 ovat

- Lauri Mikonpojan tie 16 katuosoitteessa oleva rivitaloyhtiö sijoittuu kukkulan päälle, joten Reiherinpolun kohdalle mahdollisesti esitettävä uudisrakentaminen on paljon alempana, eikä sitä koeta haittaavana
- Voimassa olevan kaavan Reiherinpolku ja Mikonpojanpolku tulee tarpeettomina poistaa kaavasta. Niitä ei ole tehty eikä niitä tarvita ja niistä olisi haittaa. Puistoon ei saa jatkossa kaavoittaa uudisrakentamista
- Kysyttiin miksi raitiotietä ei ole sijoitettu Yliskyläntielle ja siitä jatkumaan kahden yksityisen tontin läpi Kiiltomadonpuistoon ja Ilomäentielle
- Raitiotie ei mahdu Ollinvainio-puistoon, koska puisto on liian kapea. Kaikki puut kaadettaisiin.
- Kuminakuja 4:ssä koetaan Ollinvainio-puistossa kulkevan raitiovaunun aiheuttavan liikaa melua, koska reitti kulkee aivan talon vierestä
- Kysyttiin kumpi raitiotiereitti aiotaan toteuttaa, keskusta kiertävä vai ns. suora Reposalmentien reitti. Kysyttiin onko ennen Vartiosaaren rakentamista keskusta kiertävä reitti ns. kiertolenkki vai tuleeko Ilomäentielle päätepysäkki
- Ilomäentien ja Laajasalon koulun urheilukentän välissä olevalle puistoalueelle ei mahdu rakentamista, eikä siihen saa rakentaa
- Kysyttiin onko jo sovittu, että raitiotien varikko tulee Reposalmentien ja Ilomäentien risteykseen. Jos on, sen koetaan haittaavan talojen asukkaita, aiheuttavan melua ja pilaaavan maiseman sekä vievän tilaa asuntojen uudisrakentamiselta. Väitettiin, että asia on esitetty yleiskaavassa, mutta näytettiin Kruunusillat-hankkeen materiaalia.
- Yliskylän viheralueita ei saa rakentaa täyteen kerrostaloja. Viheralueita on säilytettävä.
- Liikenne ruuhkautuu Linnanrakentajantiellä. Asialle on tehtävä jotain.
- Laajasalontielle on oltava kaksi autokaistaa suuntaansa koko matkalla myös tulevaisuudessa
- Kysyttiin raitiotien aikaisesta bussien reittien tilanteesta ja määrästä Yliskylässä
- Todettiin, että Kruunuvuorenrannassa ei ole nyt bussireittejä, vaikka sinne muuttaa asukkaita koko ajan
- Länsi-Jollaksen eteläosassa ei ole tarpeeksi palveluja, ei yhtään lähikauppaa eikä mitään joukkoliikennettä
- Itä-Jollaksen asukas ilmoitti, että raitiotietä ei tarvita
- Kruunusilta on tarpeeton, koska suurin osa Laajasalon liikenteestä ei suuntaudu kanta-kaupunkiin
- Kysyttiin minä vuonna raitiotie voisi liikkua Yliskylässä
- Esitettiin, että (muotoa "minä olen nämä tehnyt..") meluarvot on tarkoitettu noudatettaviksi kaikkialla. Myös katukuilujen seinustoilla ja muissa paikoissa missä ihminen voi edes hetkellisesti olla.
- Ylikulkusillan purku vaikeuttaa vanhusten liikkumista (tosi paljon rollaattorikansaa) ja koulumatka muuttuu vaarallisemmaksi.
- Isosaarentien suojatiellä huono näkemä jalankulkijan suunnasta sillalta päin katsottaessa Isosaarentien suuntaan etelään.
- Kaupungin saapumista Laajasalontien varteen pidettiin muutamassa kommentissa hyvänä ja toivottavana asiana.
- Liikenteen välityskyvystä oltiin huolissaan.
- Kerrottiin kiinnostuksesta vaihtaa omakotiasuminen saarella keskustan kerrostaloihin hyvien joukkoliikennepalveluiden lähelle.

- Kaavarajauksista ihmeteltiin: vastaus muutamaa: "monissa tapauksissa rajausta tulee siitä, että kyseisen maankäyttöalueen johonkin kohtaan kohdistuu muutospainetta. Silloin koko po. alue kuuluu kaavamuutosalueeseen". Ja muutamaa: "Tarjotaan yksityisille tonteille mahdollisuutta tonttikohdaiseen täydennysrakentamiseen".
- Kaavarajauksista pitäisi tarkistaa Humalniementiellä. Nrot 9, 11 ja 13 ovat samaa taloyhtiötä. Vain 9 on kaavarajauksen sisäpuolella.
- Kadun tulevasta tasauksesta tiedusteltiin. Pidetään esitettyjä ratkaisuita toimivina (eri kritiikoihin), vaikkakin koron nostot tuntuivat useista suurilta.
- Kysyttiin onko tutkittu Laajasalontien päälle rakentamista tai laajasalontien tunnelointia.
- Epäiltiin Laajasalontien työn aikaisien liikennejärjestelyiden toimivuutta.
- Pelättiin, että ruuhka-aikana matka-ajat pois saarelta kasvavat jopa 1,5 tuntiin
- Pientaloasukas ei voi käyttää joukkoliikennettä; koska sillä ei voi kuljettaa esimerkiksi istutettavia puun taimia tai suorittaa muita pientaloasukkaalle tyypillisiä matkoja
- Esitettiin mielipiteitä sen puolesta, että Koirasaarentien eteläpuolelle pitäisi rakentaa matalia taloja.
- Vaadittiin rakentamattoman Reiherinpolun poistamista kaavasta.
- Ei saa tuhota luontoa (erit. uimarannan lähistö, Yliskylänlahden ranta-alueet)